

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2202

Vragen van het lid **Kwint** (SP) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht dat er een halvering van de zendtijd dreigt voor onderzoeksprogramma's* (ingezonden 16 juni 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 27 juni 2017).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het voorstel van de Nederlandse publieke omroepbestel (NPO) om de zendtijd van twee onderzoeksjournalistieke programma's te halveren?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat goede onderzoeksjournalistiek van onschatbare waarde is, onder andere om de (lokale) democratie goed te laten functioneren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Vindt u dat er op dit moment genoeg ruimte is bij de publieke omroep, zowel qua zendtijd als budget, voor kwalitatief goede onderzoeksjournalistiek? Zo nee, wat gaat u hierop ondernemen?

Antwoord 3

De NPO heeft journalistiek, onder andere onderzoeksjournalistiek, benoemd als aanbodprioriteit in het Concessiebeleidsplan 2016–2020.² Daarin schrijft de NPO: «We willen onder andere ons aanbod op het terrein van gezaghebbende onderzoeksjournalistiek versterken. We investeren daarbij ook in onderzoek naar grote onderwerpen die om een lange adem vragen.» Mijn

¹ <http://www.volkskrant.nl/media/halvering-zendtijd-dreigt-voor-onderzoeksprogramma-s-argos-en-reporter~a4500908/>

² NPO, *Concessiebeleidsplan 2016–2020*, juni 2015.

indruk is dat de NPO veel programma's heeft waar hier ruimte voor is. Op basis van de rapportage van de NPO in de Terugblik over het effect van zijn journalistieke programma's stel ik vast dat programma's vaak agendasettend zijn geweest. In 2016 waren nieuws- en opinieprogramma's 414 keer aanleiding voor vragen in de Tweede Kamer, en 1.386 keer voor krantenartikelen. De NPO benadrukte in een recent persbericht dat de berichten waaruit viel op te maken dat er minder budget was voor onderzoeksjournalistiek in de radioprogrammering, niet juist waren. De NPO wil volgend jaar juist meer geld en tijd uittrekken voor onderzoeksjournalistiek op de radio, zowel lineair als online.³ Ik zal de NPO niet vragen om andere keuzes in de programmering. De NPO is onafhankelijk in de inhoudelijke programmatische keuzes die hij binnen de kaders van de wet maakt.

Vraag 4

Deelt u de mening dat het zeer zorgelijk is dat er steeds verder op onderzoeksjournalistiek wordt bezuinigd, zowel lokaal als landelijk?⁴

Antwoord 4

Mijn indruk is niet dat de NPO bezuinigt op onderzoeksjournalistiek. Zie ook mijn antwoord op vraag 3. De NPO heeft bevestigd dat er geen sprake is van bezuinigingen op onderzoeksjournalistiek, maar juist een focus op kwaliteit. Dat komt ook overeen met het voornemen in het concessiebeleidsplan om prioriteit te geven aan journalistiek aanbod. Het totaal beoogde budget voor onderzoeksjournalistiek op radio in 2018 is ten opzichte van voorgaande jaren gelijkgebleven.

Ook op televisie hecht de NPO groot belang aan onderzoeksjournalistiek. Dit komt tot uitdrukking in titels als Zembla, Nieuwsuur, Een Vandaag, De Monitor, Keuringsdienst van Waarde, Rambam, Brandpunt, etc. en betreft ook onderzoeksjournalistiek van de NOS. Naast de vaste programma's is er jaarlijks een aparte reservering opgenomen voor onderzoeksjournalistiek. Dit is bestemd voor dossiers waar dieper in moet worden gedoken, maar waarvoor binnen de vaste redactie geen ruimte is. Ook hier is geen sprake van bezuinigingen.

Op lokaal en regionaal niveau is onderzoeksjournalistiek anders van aard: bij regionale omroepen zijn er geen aparte redacties of programma's voor, zoals bij de landelijke publieke omroep. Het is daarom moeilijk om te zeggen hoe de onderzoeksjournalistiek zich op regionaal en lokaal niveau ontwikkelt. Ik ben daarom blij dat de regionale publieke omroepen onderzoeksjournalistiek hebben benoemd als doelstelling in hun concessiebeleidsplan.⁵

Vraag 5

Bent u bereid geld beschikbaar te stellen voor een fonds waar (regionale) onderzoeksjournalisten een beroep op kunnen doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Er bestaat al een fonds dat journalistieke projecten subsidieert, namelijk het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Een nieuw fonds ligt niet voor de hand. Ten eerste omdat de journalistiek al wordt gestimuleerd door overheidsfinanciering voor de landelijke, regionale en lokale publieke omroepen. Ten tweede zien we het niet als taak van de overheid om over te gaan op structurele subsidiëring van private journalistieke organisaties of initiatieven. Ik volg daarmee een bestendige gedragslijn van achtereenvolgende kabinetten in de afgelopen vier decennia.

³ <http://pers.npo.nl/waakhond-en-wederhoor/>

⁴ Gemeenteraad Leiden geeft journalistieke woestijn water, Trouw, 31 mei 2017

⁵ RPO, *Concessiebeleidsplan 2017–2025*, juni 2017.